

Anhörigas rättigheter

-ett samhällsintresse!

Idag ger **1,3 miljoner** anhöriga omsorg till en medmänniska
Om 20 år har vi mer än **dubbelt så många** demenssjuka som idag
45 procent av samtalen till Anhöriglinjen rör **psykisk ohälsa**
De flesta anhöriga är **kvinnor i yrkesverksam** ålder
140 000 anhöriga tvingas gå ner i arbetstid eller **säga upp sig**
183 miljarder sparar anhörigas omsorg samhället varje år
Kommunerna måste enligt lag **erbjuda stöd** till anhöriga
Anhöriga står för **75 procent** av all omsorg som utförs i hemmet
Anhöriga står för **80 procent** av all vård som utförs i Europa

ANHÖRIGAS
RIKSFÖRBUND

Anhörigas Riksförbund är en ideell organisation för alla som delar vårt intresse för anhöriga. Vi består av 5 000 medlemmar i omkring 60 lokala anhörigföreningar runt om i landet. Vi bedriver folk- och opinionsbildning kring anhörigfrågan, samt bidrar till kunskapsutveckling på området. Dessutom driver vi en nationell hjälptelefon, Anhöriglinjen.

Samhället ska inte profitera

Därför kräver vi följande:

1 Likvärdigt anhörigstöd oavsett bostadsort och ålder

Kommunerna har en lagstadgad skyldighet att erbjuda stöd till anhöriga omsorgsgivare. Idag ser vi dock stora skillnader mellan kommuner i vad för stöd som erbjuds, och till vem. Det stöd som finns utgår sällan från den anhörigas behov och ofta endast till medborgare över pensionsålder.

Vi kräver:

- att alla kommuner erbjuder anhörigstöd i enlighet med Socialtjänstlagen
- ett individanpassat anhörigstöd med en individuell anhörigplan
- att kommunerna ser till alla anhöriga oavsett ålder
- 20 timmars avgiftsfri avlösning varje månad

2 Anhörigaspekten ska alltid beaktas, i alla steg

I rapport efter rapport understryks nyttan av att anhöriga involveras i varje steg av vården. Trots det saknas idag ett strukturerat sätt att involvera anhöriga och på så sätt ta till vara på deras kunskaper om den närstående. Anhöriga tvingas samtidigt ta ett allt större ansvar för de närstående i och med en förkortad vårdplaneringstid och en kraftig minskning av antalet vårdplatser.

Vi kräver:

- att anhöriga involveras i alla delar av vården
- att anhörigas roll synliggörs i vårdpersonalens utbildning
- systematiska anhörigkontakter med krav på dokumentation
- förbättrad samordning mellan landstingets vård och kommunens omsorg
- att det inrättas anhörigråd i alla landsting och regioner

anhörigfrågan, oavsett partipolitisk och religiös tillhörighet. Förbundet t. Vi arbetar dagligen med att stötta landets

era på anhörigas kärlek

3 Anhörigas omsorgsgivande ska alltid vara frivilligt

Det är kommunerna som ansvarar för att medborgarna får det stöd och den hjälp de behöver för att klara sin vardag. Det är landsting och regioner som svarar för hälso- och sjukvården. Men idag läggs ett allt större vård- och omsorgsansvar på anhöriga, trots att lagen tydligt säger att anhörigas omsorg ska ske av fri vilja.

Vi kräver:

- att anhörigas rätt till eget liv respekteras, omsorgsgivande ska vara frivilligt
- att rättigheterna i Äktenskapsbalken uppmärksammas

4 Föreana anhörigskap med förvärvsarbete

70 procent av alla anhöriga omsorgsgivare befinner sig i yrkeslivet. 140 000 löntagare tvingas gå ned i arbetstid eller sluta för att orka med. Det inverkar kraftigt på ekonomin, både den egna och samhällets. Idag saknas rätt till tjänstledighet i anhörigsituationer, förutom vid vård i livets slutskede.

Vi kräver:

- rätt till ekonomisk ersättning i 30 dagar per år för Vård Av Närstående (VAN)
- rätt till tjänstledighet för anhöriga omsorgsgivare
- att arbetsmarknadens parter tar större ansvar för anhörigas situation

5 Anhörigfrågan är en jämställdhetsfråga

När ett allt större ansvar för omsorgen läggs på anhöriga är det till stor del kvinnor som drabbas. Forskning visar att hälsan hos kvinnliga omsorgsgivare påverkas mer negativt än hos manliga. En jämn fördelning av det obetalda omsorgsarbetet är ett av regeringens sex jämställdhetspolitiska mål. 20 procent av de kvinnor som står utanför förvärvsarbete i Europa nämner anhörigskap som orsaken. Samma siffra för männen: två procent.

Vi kräver:

- att anhörigas situation i arbetslivet ses utifrån ett jämställdhetsperspektiv
- ytterligare forskning kring anhöriga och jämställdhet

**Vill du hjälpa oss i kampen
för anhörigas rättigheter?**

Sök upp din lokala anhörigförening :

eller kolla in oss på

www.ahorigasriksforbund.se

Du kan också följa oss på

facebook.com/AhorigasRiksforbund

**ANHÖRIGAS
RIKSFÖRBUND**

Härdgatan 23, 432 32 Varberg

Telefon vxl: 010-155 70 60

Anhörigas Riksförbund 2018